

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacy są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie. — Azya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 17. października. W najnowszym zeszybie wychodzącego w Tryeście dziennika marynarki znajdujemy następujące szczegóły o terażniejszym stanie wojennej marynarki francuskiej.

Według *Annuaire de la Marine* z roku 1852, był istotny jej stan dnia 1. stycznia 1852 następujący: mianowicie okręta żaglowe:

Okręta liniowe	1. stopnia,	7 z których się buduje	1
46	2.	" 13	" " " 9
	3.	" 20	" " " 10
	4.	" 6	" " " —
Fregaty	1.	" 17	" " " 5
57	2.	" 24	" " " 10
	3.	" 16	" " " 3
Korwety	1. klasy	14	" " " 4
41	2.	" 17	" " " —
Brigi	1.	" 24	" " " 4
42	2.	" 18	" " " —
Lekkie okręta		44	" " " —
Okręta transportowe		32	" " " —

Suma 252, z których się buduje 46

Paropływy:

Okręta liniowe	1 o sile	960 koni; z których się buduje	—
Fregaty	20	" 9580	" " " —
Korwety 1. klasy	9	" 3440	" " " 3
31 2. "	22	" 5360	" " " —
Korwt. awizowe 1. kl.	32	" 5512	" " " —
60 2. "	28	" 2570	" " " 4

Suma 112 o sile 27.322 koni; z których się buduje 7

Miedzy przytoczonemi powyżej żaglowami okrętami było wówczas tylko 8, zaopatrzonych posiłkową maszyną parową, a mianowicie:

1 okręt liniowy o 120 działach z maszyną	o sile 140 koni.
1 " " 100 " " "	" 540 "
2 " " 90 " z maszynami	" 900 "
1 fregata o 36 " z maszyną	" 220 "
2 korwet z maszynami o sile 240 koni.	
1 Awizo z maszyną o sile 30 koni.	

Jednak z tego były jeszcze w przerobieniu jeden okręt liniowy o 120 działach, drugi o 100, a trzeci o 90 działach.

Miedzy paropływami znajdowały się: 1 (Napoleon) o sile 960 koni, 2 (Mogador i Isly) o sile 650 koni, 2 o sile 540; 16 o sile 450; 7 o sile 400; 2 o sile 320; 6 o sile 300; 1 o sile 260; 15 o sile 220; 6 o sile 200, a reszta o sile mniejszej niż 200 koni.

Ogółowa liczba wszystkich okrętów wynosiła dnia 1. stycznia 1852, 364 (z których 53 jest na warstatach) z ogółową siłą pary 29.352 koni.

Ale od tego czasu nadał nowy ces. rząd całkiem niezwyčajny popęd budowaniu okrętów; z 20 okrętów liniowych, które budowano dnia 1. stycznia 1852, spuszczone dotychczas z warstata nie mniej jak 14, a dalsze nastąpią w krótkim czasie. Z największą gorliwością wykonywano konstrukcyję paropływów pierwszego rzędu na wzór okrętu „Napoleon,” tudzież transformacyję okrętów liniowych według mieszanego systemu, jak się to okazuje z raportów ministra marynarki do Cesarza z dnia 18. października 1853, który donosi, że Francya buduje 6 paropływów liniowych, a w transformacyi jest 9 żaglowych okrętów liniowych, z których pierwsze będą spuszczone z warsztatu w ciągu roku 1854, drugie zaś już w roku 1853. — Zatem Francya będzie mieć wkrótce na morzu 7 paropływów liniowych pierwszego rzędu, a 13 mieszanych okrętów liniowych, które śmiało mogą stanąć obok angielskich. — Nawiasowo nadmieniam także, że nowsze okręta liniowe mieszane rodzaju otrzymają zupełnie parowe maszyny o sile 650 koni, przeto daleko mocniejsze niż da-

wniej było w zwyczajn. — Od czasu powyższego raportu nakazała administracya marynarki zbudować jeszcze kilka paropływów liniowych które otrzymają nazwiska najznakomitszych miast państwa, następnie 4 parowe fregaty pierwszego rzędu, każda o sile 800 koni, a zwać się będą Eugenie, Frudre, Impericuze i Louveraine.

Ameryka.

(Porażka hrabi Raousset-Boulbon stwierdza się.)

Gazeta Wiedeńska z d. 13. podaje bliższe wiadomości o Hr. Raousset-Boulbon z „Monitora”: „Wiadomy jest wypadek bitwy stoczony w meksykańskim państwie Sonora między wojskiem rządowym i zostającymi pod dowództwem hrabi Raousset-Boulbon francuskimi ochotnikami. Nie możemy pominąć milczeniem godnego i szlachetnego postępowania, jakie okazał przy tej sposobności generał Yanez, komendant Sonory, naszym ziomkom, zawikłanym w tę sprawę. Nieczekając na decyzję najwyższej władzy rządowej, przyrzekł wolność 188 postąnym do San Blas jeńcom. Czterech wydalono do Kalifornii. Z tych, którzy zostają w Guaymas, będzie jedna część do San Blas odstawiona, a drugim pozwolono udać się do Kalifornii i zabrać z sobą swe ruchomości. Raousset, komendant batalionu, i czterech innych oficerów mają być wprawdzie przed sąd stawieni; ale spodziewają się, że wyrok będzie się zgadzać z temi zasadami ludzkości, jakie dotychczas w całym tym wypadku powodowały postępowaniem władz meksykańskich, a choćby nawet wypadł wyrok surowy, nie omieszka prezydent republiki przy tej sposobności zrobić użytek ze swego prawa ulaskawienia.” Następnie ogłosił „Monitor” odpowiedź generała Yanez do francuskiego sprawującego interesu w Meksyku, na podziękowanie iż był łaskawym na jeńców francuskich, równie jak drugi list, podpisany przez 150 wypuszczonych na wolność jeńców, w którym z wdzięcznością generałowi oświadczają, że wyprawę swą uważają za kary godny postępek.“

Hiszpania.

(Zaopatrzenie kasy miejskiej w Barcelonie sprzedażą gruntów.)

Madryt, 7. października. *Patrie* donosi: Na wniosek byłego gubernatora w Barcelonie, p. Madoz, rozprzedał rząd place i grunta, na których stały do niedawna fortyfikacje miejskie. Dochód z tej sprzedaży oddany ma być na rzecz kasy miejskiej w Barcelonie wyczerpanej założeniem szpitalu cholerycznego i daniem wsparcia rodzinom ubogim. (Abbl. W. Z.)

(Bezprawia mnożą się w Hiszpanii.)

Gazeta Wiedeńska z 16. października donosi z *Constitutionnel*: Stan rzeczy w Hiszpanii groźny. Pomiędzy robotnikami i właścicielami panuje wielkie wzburzenie umysłów. W Burgos i Huesca opierali się robotnicy wolnemu handlowi zbożem i plądrowali domy kupców, trudniących się tym handlem. W Anteguerre podpalili fabryki, tak jak przedtem w Catalonii. Ludność wiejska zapędza się jeszcze dalej. Pewien dziennik donosi, że w prowincyi Huelva podzielili socjaliści pomiędzy siebie dobra księcia Medina Coeli; ten sam los spotkał także w Maladze dobra księcia Montellano, w Estremadurze dobra rządowe i wiele innych posiadłości zamożnych osób po innych prowincjach. Ta anarchia połączona z największymi zdradzościami przygotowuje niemałe trudności terażniejszemu rządowi i przyszłemu zgromadzeniu Kortezów. (Abbl. W. Z.)

Anglia.

Londyn, 13. października. Królowa opuściła wczoraj o godzinie 9 zrana Balmoral, przybyła o godzinie 1 do Aberdeen, a wieczór o godzinie 7 do Edynburgu. Lord Aberdeen i lord Burghersh towarzyszą dworowi, który jutro o godzinie 6 wieczór spodziewany w Londynie. (Zeit.)

(Rozbicie okrętu Artic. — Przemowa Earla Granville na toast. — Kongres dyplomatów amerykańskich.)

Londyn, 12. października. Okręt „Artic,” który z 200ma pasażerami odplynał z Liwerpola do Nowego Jorku, doznał w drodze nieszcześcia. Śród gęstej mgły uderzył 26. z. m. o francuski paropływ „Vesta” 65 mil w kierunku północno-wschodnim od przyładka Race, i wkrótce zatonał. Ile wiadomo, ratowało się tylko 46 osób na łodziach. Z St. Johns wysłano w pomoc okręta, lecz nie odkryto już ani śladu rozbitego okrętu lub jego łodzi. Sądzą jednak, że załoga musiała zapewne puścić się w łodziach na morze.

Przed kilkoma dniami wyprawiono w Staffordshire ucztę Earlowi Granville, który na toast wzniesiony „na cześć ministrów Jej

Mości królowej“ odpowiedział krótką przemową podobną do mowy lorda Aberdeena. Wspomniał o licznych ofiarach, jakie bitwa pod Alma pochłonęła i oświadczył, że gdyby ministrowie opuścili jakąkolwiek sposobność do zawarcia pokoju, tedy-by im tego naród nie tak łatwo przebaczył. Niepodobna wszakże osiągnąć pokoju. Lecz chociażby należało dążyć przedewszystkiem do osiągnięcia zaszczytnego pokoju i poskromić w sobie chciwość sławy wojennej, tedy z drugiej strony i o tem wątpić nie można, że Rosyi musiano-by podać tem uciążliwsze warunki, im dłużej-by dawała słuszny powód do wojny. (Głośne oklaski.) Lord Raglan dowodzi armią najwyborniejszą, jaką kiedykolwiek widziano za granicami Anglii. Ma z sobą 102 dział najcięższego kalibru, lecz gdybym wymienił wszystkie zasoby amunicji wysłanej na wschód, to-by może posądzono o przesadę. Tyle powiem, że gdyby wszystką tę amunicję wystrzelono, natenczas i działa-by się zużyły. Mowca wspominał też i o sprzymierzeńcach Anglii i dodał, że lojalność polityki francuskiej w tej wojnie wyższą jest nad wszelkie pochwały.

O amerykańskim kongresie posłów pisze „Globe“: Na kontynencie zgromadza się zbor potąd jeszcze nie zapamiętany. Ile nam wiadomo, odbywają się obrady za tchnieniem prezydenta Stanów zjednoczonych. Dyplomaci amerykańscy udzielają sobie wzajemnie wiadomości o stosunkach europejskich, i przesyłają swemu rządowi sprawozdania w tej mierze. Od czasu ostatniej wielkiej wojny europejskiej przyszły interes amerykańskie do takiego rozwoju, że można je uważać za dzieło wzrosłe w ciągu czasu późniejszego. Amerykańskie stosunki handlowe rozszerzyły się na cały świat, a konferencya niniejsza ma na celu ochronę i popieranie tych interesów przy sposobności nowych układów europejskich. P. Buchanan opuścił w sobotę Londyn i zjechał się już z posłami amerykańskimi z Paryża i Madrytu. Do kwestyi główniejszych należy regulacya traktatów względem żeglugi na morzu czarnem. Jak w Europie tak też i w Ameryce pojmują to dobrze, że morze wspomniane nie może dłużej już zostawać w wyłącznym posiadaniu Rosyi i chcieliby temu zapobiedz, by podczas przyszłej rewizyi traktatów nie ucierpiała Ameryka uszczerbku jakiego. — Wkońcu wspomina „Globe“ i o tem, że korpus dyplomatów zajmie się oraz i kwestyą względem Kuby.

(A. B. W. Z.)

Francya.

(Syn króla Hieronima otrzymuje obywatelstwo francuskie. — Wyprawa zasilków do Orientu.)

Paryż, 12. października. Zbiór ustaw zawiera dekret z 30. sierpnia, według którego przyznano charakter obywatelstwa francuskiego synowi z pierwszego małżeństwa króla Hieronima, obywatela amerykańskiego i ojca młodego oficera, który urodzony w Londynie 7. lipca 1805, a teraz przyjąwszy służbę w 7. pułku dragonów przyłączył się do wyprawy wojennej na wschodzie.

Z Tulonu donoszą oprócz o zabranii na okręta rozmaitych oddziałów także i o spodziewanem wkrótce wysłaniu całych dwóch pułków pieszych do Oryentu, gdzie armia powiększona być ma o 25—30.000 żołnierza.

(Zeit.)

(Ministerjum wyda spis, którzy polegli a którzy są ranni.)

Paryż, 9go października. Dziennik „Patrie“ pisze: Minister wojny odbiera codziennie zapytania i dowiadывая się o losie żołnierzy armii orientalnej. Brak dokumentów niestety nie zawsze dozwalał odpowiedzieć na te zapytania. Minister pojmując i podziela niespokojność rodziny, i w chęci przysługi, każe natychmiast po odebraniu raportu ogłosić w dziennikach spis imion tych, którzy polegli, a którzy są ranni.

(Barbes protestował przeciw uwolnieniu swemu. — Mentalik ocala życie Canrobertowi. — Oblężenie Sebastopola potrwa.)

Paryż, 10. października. „Moniteur“ ogłosił list, w którym pan Barbes w protestacyi wypisał się do różnych redakcyi po swym wypuszczeniu na wolność, i mówi, że pan Barbes nie zrozumiał aktu łaski, przeciw któremu protestuje.

Według dzienników „Constitutionnel“ i „Moniteur de l'Armée“ zawdzięcza generał Canrobert ocalenie życia jedynie poświęconemu medalowi, który miał pod uniformem; nosił go w upominku od znakomitej osoby gdy szedł na wyprawę. Czerep pękniętego granatu ugodził go w piersi, a medal pocisk wstrzymał.

„Moniteur“ wyraża się z przekonaniem, że Sebastopol będzie wzięty za kilka dni. Przeciwnie zaś donoszą listy generała Canrobert, że Sebastopol potrzeba przynajmniej czternaście dni oblegać, nim o jego zdobyciu pomyśleć będzie można.

(Poczta paryzka. — Barbés wyjeżdża do Londynu. — Narvaez przybył do Bayonny. — Okręt „Mussa Basza.“)

Paryż, 11. października. Wypuszczony na wolność Barbes przybył z Belle-Isle do Paryża. Ma zamiar udać się do Anglii.

Marszałek Narvaez, książę Walencji, przybył dnia 8. paźd. do Bojony, a nazajutrz odjechał dalej do Vichy. Salamanka nabył w pobliżu Bajony zamek Prissé.

Dom Th. Barbey w Havre, dał jednemu z najpiękniejszych swoich okrętów nazwisko obrońcy Sylistryi „Mussa-Basza.“ Turecki konsul odwzajemnił natychmiast tę demonstracyę w ten sposób, że doręczył właścicielowi imieniem swego posła przepyszną turecką banderę i rozdał pomiędzy załogę okrętową sumę 200 franków.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 14. października. W dniu wczorajszym o god. 11tej zrana, w tutejszym katedralnym, prawosławnym Soborze, od-

prawione zostało dziękczynne nabożeństwo z powodu odniesionego w dniu 17. lipca r. b. zwycięstwa przez generała-majora Wrangel nad 12tysięcznym korpusem tureckim na wzgórzach Czengielskich i zajęciu miasta Bajazet w Azji.

(G. W.)

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 5. paźd. Dziś popołudniu przybył tu Omer Basza z powrotem z podróży swej inspekcyjnej nad Dunajem.

(Abbl. W. Z.)

(Odezwa księcia Stirbeya do Romunów.)

Bukareszt, 27. września (9. października). Jego Wysokość panujący Książę wydał następujące ogłoszenie:

My Barbo D. Stirbey, z Bożej łaski panujący Książę Wołoszczyzny. — Do wszystkich mieszkańców księstwa Wołoszczyzny. — W Naszej odezwie z 14. października 1853 wyjaśniliśmy mieszkańcom ważne wówczas powody, które nas skłoniły opuścić kraj wtedy. Tylko Nasi rodacy zdolają pojąć całą doniosłość bolesnego uczucia, z jakim zegnaliśmy ich, będąc przymuszeni przerwać dzieło organizacyi, któremu poświęciliśmy nocy nasze, gdy kraj w najkrytyczniejszym znajdował się położeniu.

Teraz powróciliśmy z pomocą Boga i z rozkazu wysokiej Porty do Naszej stolicy książęcej i objeśliśmy znowu rządy kraju. Przywrócenie prawowitego rządu kraju jest nowym dowodem ojcowskiej opieki Jego Mości Sułtana. Nasz najdostojniejszy Monarcha, by zabezpieczyć jeszcze lepiej spokój tego kraju, zawarł z wysokim swym Sprzymierzeńcem, Przyjacielem i Sąsiadem, Jego Mością Cesarzem Austrii, osobną konwencyę, na mocy której posłał Jego c. k. Apostolska Mość potrzebny oddział wojsk swoich do księstwa, które tu przyjęto jako przyjaciół i sprzymierzeńców wysokiej Porty. Ich obecność tu wspólnie z zwyciężką armią otomańską jest nową rękojmią spokoju i bezpieczeństwa dla kraju.

Romanie! Moi ukochani rodacy! Nasza znajomość trwa już długie lata. Wy wiecie, z jaką troskliwością objeżdżaliśmy kraj we wszystkich kierunkach, by poznać potrzeby Wasze i by je zaspokoić wszelkimi środkami, jakie są w mocy Naszej. Wiecie, jak ciężkie czasy przeżyliśmy, osobiwie w dwóch pierwszych latach Naszego panowania — 1849 i 1850. Wiecie także, żeśmy zawsze ojcowską miłością Was otaczali, i niezapomnieliście pewnie o owym spokoju i szczęśliwych stosunkach, jakimi cieszył się kraj w ostatnich latach.

My powracamy do Was zawsze jako Ojciec, — podzielamy naszerzej Wasze cierpienia, czujemy głęboko wielkość i trudność Naszego zadania! Bądźcie przekonani, że najusilniejszym staraniem będzie przywrócić należyty porządek i czuwać nad tem, by Wszystkim dobrze się działo. Niebędzie się szczeniść żadnych trudów i żadnych ofiar, wierze Nam! by wniosłe i dobroczynne zamiary Naszego najdostojniejszego Monarchy w życie wprowadzone zostały.

By osiągnąć cel ten, będziemy wszystkich tych bez wyjątku przyjmować z otwartymi rękoma, którzy Nam wiernie i uczciwie dopomagają w tem zechcą. Im trudniejszym jest Nasze zadanie dla obecnych stosunków i dlatego, iż kraj Nasz tak wiele ucierpiał, tem bardziej będziemy umieli ocenić gorliwość i zasługę każdego, jak również będziemy z drugiej strony zwracać największą uwagę na to, azeby przytlumiano wszelkie usiłowania, których zamiarem byłby nieporządek lub zboczenie z drogi prawa. Tym sposobem zjedną sobie wspólne usiłowania nasze błogostawieństwo Nieba a ojczyzna Nasza zgotuje sobie najpiękniejszą przyszłość.

(Podp.) Barbo D. Stirbey.

(Kontrasyguowano).

Minister finansów J. Filipesko.

Dnia 23. września 1854.

(Abbl. W. Z.)

Azja.

(Poczta zamorska. — Zasoby węgla. — Przemawiają za medyatyzacyą królestwa Oude. — Powstanie chińskie.)

„Triester Zeitung“ donosi w dodatku:

„Z wiadomości, które dnia 12. przywiozła z Alexandryi do Tryestu wschodnio-indyjska poczta zamorska, zasługuje na uwagę to, że król Awy, który w ostatnim czasie zaczął się okazywać uległym, przysłał angielskiemu komisarzowi w Rangunie próbę węgla. Dobre węgle stały się w Azji nieodzowną potrzebą, i jeżeli się znajduje na brzegach rzeki Irravaddy, pozbędzie się parowa żegluga na tej rzece niedostatku. Angielskie węgle podróżowały zanadto, a węgiel z Labuan konsumują Chiny i Singapore.

Dzienniki wschodnio-indyjskie ogłaszają nanowo potrzebę medyatyzowania zupełnie królestwa Oude i wcielenia do posiadłości wschodnio-indyjskich. Z ustąpieniem tamtejszego angielskiego rezydenta pułkownika Sleeman, który po 46letniej służbie musi pielęgnować nadwątlone swe zdrowie, zniknęła wszelka nadzieja poprawienia smutnych stosunków tego kraju.

Wiadomości Gazety Pekijskiej, sięgające po dzień 29go lipca, donoszą o licznych zwycięstwach cesarskiego wojska. Przeciwnie zaś robią buntownicy, jakieśmy niedawno już donieśli, w prowincyi Keang-se postępy, opanowali miasto Shun-teh-hien w południowo-zachodniej stronie Kantonu, i nałożyli nawet kontrybucyę na kwitnące i ludne Whampoa. Triady w Kwang-tung liczą już około 50.000 członków, z którymi się złączyła wszelka zbójcka zgraja prowincyi i spustoszyła już niemal szóstą część włości. Kanton zostaje jeszcze w ręku mandarynów, a angielskie i amerykańskie wojsko strzeże faktoryi; ale wszelki handel podupadł. Shangae jest również w po-

siadaniu wojsk cesarskich; ale Samqua został złożony z urzędu i powołany do Pekinu, gdzie ma być ścięty.

Z teatru wojny.

(Transport wojsk tureckich do Krymu wstrzymano. — Jeńcy rosyjscy z Balaklawy w Warnie. — Naddunajskie miasta utwierdzają Turcy. — W Dobruczy są koncentracje.)

Wiedeń, 16. paźdz. Donoszą z Warny z d. 6. października, że nadeszły depesze od lorda Raglana, by wstrzymano dalszy transport tureckich wojsk rezerwowych, gdyż stojące w Krymie wojska są dostateczne do wszelkiego działania. Wojska rezerwowe koncentrują się jednak w Warnie, by na pierwsze wezwanie odpłynąć. Dnia 6. października stało w Warnie i okolicy 4000 wojska tureckiego; zaś transport francuskich i angielskich wojsk z Kustendzy i Burgas do Krymu odbywa się bez przerwy.

Żołnierze rosyjscy w liczbie 300, którzy tworzyli załogę Balaklawy i poddali się d. 28. września, przybyli d. 4. października na pokładzie parostatku „Eule“ do Warny.

Z Bukaresztu donoszą, że budowa szańców, którą Turcy przed dwoma miesiącami pod Dzurdezem zaczęli, jest już bliska ukończenia. Szańce wspaniałe przedstawiają widok; składają się z przyczółka mostowego i z trzech rzędów wału z bardzo szeroką fosą zaopatrzoną w wodociągi. Budowa fortyfikacji ma się rozpocząć na wiosnę. Przy tem wszystkiem będzie Dzurdezo punktem nie łatwym do wzięcia i równie ważnym jak ufortyfikowany Kalafat pod Widdy-niem. Podobne fortyfikacje będą z czasem otaczać Dunaj na rozmaitych punktach.

Z Bukaresztu donoszą, że koncentracja tureckich sił zbrojnych między Maczynem i po tamtej stronie Brailly trwa bez przerwy. Słychać, że w tej okolicy ma 20.000 ludzi stanąć obozem. Dnia 20go października spodziewany Omer Basza znów w Ibraile. (Lloyd.)

(Canrobert wzywa Sebastopol do poddania się. — Pismo admirała Dundasa z odprawą rannych do Odessy.)

Podług wiadomości nadesłanych do Marsyli d. 13. października wezwał generał Canrobert gubernatora Sebastopola podług zwyczaju do poddania się, i otrzymał niezwłocznie stanowczą odpowiedź. Gubernator odmówił kapitulacji z tem oświadczeniem, że sam i wojska jego gotowi są zagrzebać się pod gruzami Sebastopola. — Generał Thomas wyszedł już ze szpitala.

— Pismo, którem admirał Dundas uprasza gubernatora Odessy, by przyjął wysłanych do Odessy jeńców rosyjskich, jest następującej treści:

„*Britannia*“ nad Kaczą 26go września.

Mam zaszczytawiawiadomić Waszą Excelencyę, że w czasie pochodu sprzymierzonych armii na Sebastopol po bitwie nad Almą znalaziono pewną liczbę rannych oficerów i żołnierzy rosyjskich, pozostawionych w małych wioskach w pobliżu pobojowiska. Z polecenia Jego Excelency Lorda Raglana kazałem zebrać ich tyle, ile było można (prawie 340), a pragnąc tym dzielnym żołnierzom ukrócić cierpienie, na jakie długa podróż morską konieczni ich narażała, postanowiłem odesłać ich raczej do Odessy niż do Konstantynopola. Komendant Rogers przy marynarce królewskiej wiezie ich pod banderą parlamentarną do Odessy, a ja się spodziewam, że Wasza Excelencya z tem samem uczuciem ludzkości przyjmiesz tych nieszczęśliwych i będziesz ich uważał za wykluczonych z liczby wojujących, dopokąd w należyty sposób wymienieni nie zostaną“.

(Wyciąg depeszy Sir Charles Napiera.)

Angielska admiralicja ogłosiła pod dniem 12. b. m. następujący wyciąg z depeszy Sir Charles Napiera, datowanej na pokładzie okrętu „Duke of Wellington“ w Nargen 1. października:

„Bulldog“ przybył tu wczoraj z Ledsundy i przywiózł 7 ludzi z okrętu „Vulture“, którzy w pobliżu Abo zostawali jako jeńcy. Wydano rozkaz, azeby tych dziesięciu ludzi z okrętu „Vulture“, którzy znajdują się w głębi Rosyi, odesłano eskadrze. Także pozostałych jeszcze w pobliżu Abo dwóch ludzi mają odesłać nam jak najprędzej. Majtkowie z okrętu „Vulture“ wychwalają bardzo nadzwyczajną uprzejmość, z jaką traktowano ich w ciągu niewoli“.

(Abb. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 18. października. Litogr. „koresp. austr.“ pisze: Parostatek „Lloydy“ przybył do Tryestu z Lewanty i przywiózł wiadomości z Konstantynopola z d. 9., które jednak są małej wagi. Przez cztery dni nie przybył tam parostatek z Krymu. Według dawniejszych doniesień przygotowali się sprzymierzeni do silnego bombardowania przedsiębiorca oraz potrzebne środki ku zastąpieniu się przeciw atakom armii mogącej nadejść na odsiecz. Przez Bosfor przejeżdżają ciągle wielkie okręta transportowe z żywnością dla armii. Przywóz wojska odbywa się także bez ustanku, a z Pyreju jadą już także wojska do Krymu przeznaczone. Piętnaście tysięcy Rosyan miało już przybyć do Perekop; odbyła w tym względzie rada wojenna miała uchwalić, dozwolić im przejścia bez przeszkody.

Według doniesień z Trebizundy z d. 1. b. m. popłynęły cztery okręta tureckie częścią do Suchumkale, częścią do Czurukszu z wojskiem posiłkowym, przy którem znajduje się Emir Effendi, Mustafa Basza, Bu Maza i kapitan Maudint. Słychać, że Rosyanie zajęli znów miasteczko Bajazid.

Z Aten donoszą z d. 13. b. m. że dziennik *Elpis* (nadzieja) przestał wychodzić z rozkazu komendantów wojsk okupacyjnych.

Stojący w Prewezie francuski parostatek wojenny rewiduje surowo wszystkie przybywające okręta, spodziewano się tam także przybycia niebawem parostatku angielskiego.

Z Beirutu donoszą z d. 3. b. m., że Beduini i Kurdy niepokoją gościńce.

London, 17. października. Według dziennika *Globe* ma rząd angielski zamiar zakazać wszelki handel z Rosją za pośrednictwem neutralnych. (Zapewne tylko handel domów angielskich, które używają do tego okrętów neutralnych.)

Kopenhaga, 17. października. Volksting przyjął zaprojektowany adres większością 90 głosów przeciw jednemu. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 20. paźdz. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: korzec pszenicy 29r.30k.; żyta 24r.25k.; owsa 17r.10k.; hreczki 17r.40k.; grochu 25r.; kartofli 8r.25k.; — cetrna siana 2r.21k.; okłotów 1r.52k.; — sąg drzewa bukowego 30r.30k., sosnowego 25r.30k. w. w. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiiany.

(Ceny targowe w obwodzie lwowskim.)

Lwów, 18. października. W Szczercu, Jaryczowie i Gródku sprzedawano w pierwszej połowie b. m. w przecięciu korzec pszenicy po 12r.—11r.12k.—11r.54k.; żyta 8r.12k.—9r.—9r.; jęczmień 7r.36k.—6r.—0; owsa 6r.48k.—5r.10—7r.6k.; hreczki 6r.48k.—7r.36k.—7r.12k.; kartofli 3r.12k.—0—3r.12k. Cetrna siana po 1r.6k.—1r.20k.—48k. Za sąg drzewa twardego płacono 9r.12k.—6r.—8r., miękkiego 7r.12k.—5r.20k.—6r.24k. Funt mięsa wołowego kosztował 4½k.—5½k.—3½k. i garniec okowity 1r.48k.—1r.30k.—2r.24k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 20. października.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	37	5	40
Dukat cesarski	5	40	5	44
Półimperyal zł. rosyjski	9	45	9	50
Rubel srebrny rosyjski	1	53	1	54
Talar pruski	1	48	1	50
Polski kurant i pięciotótkowa	1	22	1	23
Galicyj. listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	85	30	85	50
Galicyjskie Obligacje ind. bez kuponów	74	30	75	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucje kredytowym.

Dnia 20. października 1854.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	—	—
Przedano „ „ 100 po	86	—
Dawano „ „ za 100	85	30
Ządano „ „ za 100	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 17. października

	za sto		w przecięciu
Obligacje długu państwa 5 ⁰ / ₀	85	85 ¹ / ₁₆	85
detto z r. 1851 serya B. 5 ⁰ / ₀	—	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5 ⁰ / ₀	—	—	—
Obligacje długu państwa 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—
detto ditto 4 ⁰ / ₀	65 ¹ / ₂	—	65 ¹ / ₂
detto z r. 1850 z wypłatą 4 ⁰ / ₀	—	—	—
detto ditto ditto 3 ⁰ / ₀	—	—	—
detto ditto 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto ditto z r. 1839	137 ³ / ₄	1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄	137 ¹ / ₂
detto ditto z r. 1854	97 ⁷ / ₁₆	1 ¹ / ₂ 3 ¹ / ₈	97 ³ / ₁₆
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5 ⁰ / ₀	—	—	—
Obl. ind. austr. 5 ⁰ / ₀	—	—	—
detto krajów koron. 5 ⁰ / ₀	—	—	—
Akeye bankowe	—	—	—
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 zlr. 472 ¹ / ₂	—	—	472 ¹ / ₂
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr. 1767 ¹ / ₂	—	—	1767 ¹ / ₂
Akeye kolei żel. Glognickiej na 500 zlr. —	—	—	—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr. —	—	—	—
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr. 556 ¹ / ₂	—	—	556 ¹ / ₂
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr. 551 552	—	—	551
Akeye austr. Lloyda w Tryeście na 500 zlr. . . . 555	—	—	555
Galicyjski listy zastawne po 4 ⁰ / ₀ na 100 zlr. —	—	—	—
Renty Como	—	—	14 ¹ / ₄

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 17. października.

			w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	— 2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur. 119 ³ / ₈ 119	—	—	119 ¹ / ₈ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl. 118 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄ l.	—	—	118 ³ / ₈ m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 87 ³ / ₄ 5 ¹ / ₈ 1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₂ l.	—	—	87 ⁵ / ₈ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	— 2 m.
Liurna za 300 lire toskań.	—	—	— 2 m.
London za 1 funt sztrl. 11.40 38 37 36	—	—	11-38 2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 117 ¹ / ₂	—	—	— 2 m.
Marsylia za 300 franków — l.	—	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków 139	—	—	139 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	— 1 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para 229 ¹ / ₂	—	—	229 ¹ / ₂ 31 T. S.
Cesarskie dukaty	—	—	— Agio.
Ducaten al marco	—	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 18. paźdż. o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 98 1/2. — Augsburg 119 1/2. — Frankfurt 118 1/2. — Hamburg 87 1/2 l. — Liwurna —. — Londyn 11.36. — Medyolan 117 1/2. — Paryż 139.

Obligacye długu państwa 5 0/0 84 7/8 — 85. Detto S. B. 5 0/0 94 1/2 — 95. Detto 4 1/2 0/0 74 1/2 — 74 1/2. Detto 4 0/0 65 1/2 — 65 5/8. Detto z r. 1850 z wypłatą 4 0/0 91 — 91 1/2. Detto z r. 1852 4 0/0 88 1/2 — 89. Detto 3 0/0 51 1/4 — 51 1/2. Detto 2 1/2 0/0 42 1/4 — 42 1/2. Detto 1 0/0 17 1/4 — 17 1/2. Obl. indemn. Niż. Austr. 5 0/0 31 — 81 1/2. Detto krajów kor. 5 0/0 76 — 77. Pożyczka z r. 1834 225 — 225 1/2. Detto z r. 1839 136 7/8 — 137. Detto z 1854 97 3/8 — 97 3/4. Oblig. bank. 2 1/2 0/0 57 1/2 — 58. Obl. lom. wen. pożyce. r. 1850 5 0/0 93 — 94. Akc. bank. z ujma 1246 — 1248. Detto bez ujmy 1040 — 1041. Akcey bankowe now. wydania 999 — 1000. Akcey banku eskomp. 94 — 94 1/2. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 177 — 177 1/2. Wiéd.-Rabskie 90 — 90 1/2. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 256 — 258. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 17 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej 64 — 64 1/2. Detto żegluga parowej 550 — 552. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 542 — 544. Detto Lloyda 555 — 557. Detto mlyna parowego wiédn. 127 — 128. Renty Como 14 1/4 — 14 1/2. Esterhazygo losy na 40 zlr. 86 1/2 — 87. Windischgrätzta losy 29 1/2 — 29 1/2. Waldsteina losy 28 3/4 — 28 7/8. Kegljevicha losy 10 1/4 — 10 1/2. Cesarzkich ważnych dukatów Agio 24 5/8 — 24 3/4.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiéd. d. 18. października o pół do 2. popołudnia.
Ces. dukatów splewanych agio 24 5/8. Ces. dukatów obrączkowych agio 24 1/8. Ros. imperyały 9.39. Srebra agio 21 gotówka.)

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 20. października.

Obligacye długu państwa 5 0/0 84 3/8; 4 1/2 0/0 —; 4 0/0 —; 4 0/0 z r. 1850 —; wylosowane 3 0/0 —; 2 1/2 0/0 —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. — Akcey bank. 1240. Akcey kolei półn. 1757 1/2. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żegluga parowej 545. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcey niższo-austr. Towarzystwa eskompowego á 500 zlr. 471 1/4 zlr.

Amsterdam l. 2. m. 100 Augsburg 121 1/2 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 120 1/2 l. 2. m. Hamburg 89 1/4 l. 2. m. Liwurna — l. 2. m. Londyn 11.49. 3. l. m. Medyolan — l. Maraylia —. Paryż 142. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5 0/0 lit. A. — lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indemn. 75. Pożyczka z roku 1854 96 11/16.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. października.

Hr. Dzieduszycki Edward, z Płotycz. — PP. Wolański Erazmy, z Tarnopola. — Romaszkan Jakób, z Kozyłowice. — Zabielski Teodor, z Dorochowa. — Udrycki Adolf, z Brzeżan — Rudnicki Teodor, z Strzałek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. października.

Hr. Karnicki Feliks, do Rogużna. — PP. Neumann Józef, do Brzeżan. — Brotschiner Józef, do Wycina. — Tworkowski Jędrzej, do Uwsia. — Hausner Alfred, hurtownik, do Brodów. — Koch Ernest i Krzyształowicz Jan, do Żabra. Krynicki Marcei, do Krynice.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stoień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 10 4	+ 11°	+ 14°	południowy 0	pochmurno
2 god. pop.	27 10 2	+ 14°	+ 9°	"	"
10 god. wie.	27 9 5	+ 9°	"	"	"

KRONIKA

Przedsięwzięte niedawno próby w Wiedeńskim urzędzie telegraficznym przekonały, że jeden i ten sam drut da się użyć w odwrotnym kierunku w tym samym czasie do przesyłania depeszy telegraficznych, gdyż prądy elektryczne niekrzyżują się, lecz przybysują na obadwa końce ostateczne. Obok wielce ważnego przyspieszenia komunikacyi telegraficznej w sposób wspomniany staje się także rzeczą zbydną ciągnąć drut podwójny.

Przywieziona okrętem „Berthollet“ prywatna korespondencya podaje bliższe szczegóły o ostatnich chwilach marszałka Saint-Arnaud. Podczas bitwy nad Almą był marszałek podług opowiadania naocznych świadków wszędzie, gdzie niebezpieczeństwo było największe. Po 13stogodzinnej męce na koniu, rozbrała go gwałtowna gorączka i lekarze radzili mu udać się niezwłocznie do Konstantynopola, by wypoczął tam cokolwiek. Marszałek wzbraniał się stanowczo: Sebastopol mu się wdzięczył. Odhął więc jeszcze mozolny i niebezpieczny pochód do Bałakawy; ale w niejakiem oddaleniu od tego miejsca pokazały się symptomy cholery, i wówczas uczuł marszałek sam, że koniec jego już niedaleki. Dnia 28 września zdał komendę Canrobertowi. Po dwugodzinnem oblankaniu nastąpiła zupełna bezwładność. Lekarze mieli nadzieję przewieźć go jeszcze do Konstantynopola i dlatego kazali na dniu 29stym o 12. godzinie w południe zaniesić go na pokład okrętu „Berthollet“, który natychmiast odplynął do Bosforu. Zaledwie okręt ruszył, przyszedł chory do siebie i rozmawiał chwilowo ze swoim zięciem i ze swymi oficerami z zupełną przytomnością. O 4 1/2 godzinie uczuł nagłe znużenie, obrócił się na drugi bok i skonał.

W Warszawie została taksa chleba i bułek zmieniona na rozkaz gu-

T E A T R.

Dziś: Na korzście JP. Józefa Meyera przedst. niem.: „**Die Posse seit vier Jahrhundert.**“

Jutro: d. 22. b. m.: Dramat rdowy Alex. Dumas w 8 Obr. p. n.: „**Wieża piekielna**“

O s o b y:

- Don Alvarez, książę Barcelony JP. Smochowski.
- Małgorzata, jego żona JPani Grochowska.
- Don Rodrigo, korregidor państwa JP. Reymers.
- Don Suader JP. Ulrych.
- Don Pardo } grandowie Hiszpańscy JP. Woźniakowski.
- Don Catalano } JP. Lauvernay.
- Don Alonzo de Bella JP. Szturm.
- Don Jouan de Bella JP. Wilkoszewski.
- Burdyano, rycerz JP. Kaliciński.
- Oficer JP. Baczyński.
- Zamaskowana JPanna Targowska.
- Karolina, pokojowa Małgorzaty JPani Krzyżanowska.
- Richardo } mieszkańcy Barcelony JP. Hennig.
- Simeono } JP. Eker.
- Joanne } JP. Włodarski.
- Paż księcia JP. Natorski.
- Orsino, gospodnik JP. Linkowski.
- Landry, jego powiernik JP. Wisłocki.
- Struż nocny JP. Urbański.

Grandowie. — Żołnierze. — Scena w Barcelonie.

(Widowisko to rozpocznie się o godzinie 6. — Dla uniknięcia natłoku kasa teatralna otwarta będzie o godzinie 3.)

We środę: d. 25. b. m.: (na benefis JPanny Targowskiej.) Salonowa komedia z teatrów Warszawskich w 4 ak. p. n.: „**Matka i Córka.**“

Z powodu zawieszzonego widowiska w dniu wczorajszym następujące przedstawienia teatru polskiego po koniec bież. miesiąca odbędą się: w piątek d. 27. — w niedzielę d. 29. i w Poniedziałek d. 30.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 23. października: Licytacya realności pod nr. 258 w Sużawie. — Licytacya dóbr Gorajowice i Poradowice w Tarnowie. — Sprzedaż 600 centnarów potażu w Czerniowcach. — Dzierżawa miejskich dochodów myta drogowego w Brodach. — Licytacya na dostawę żyta i owsa dla głównej stacyi w Przemyślu. — Licytacya realności pod nr. 82 w Komarowie w obwod. Stanisławowskim. — Licytacya na dostawę artykułów dla zaopatrzenia wojska w Brzeżanach.

Dnia 24. października: Licytacya na dostawę oleju na oświetlenie miasta Przemyśla. — Dzierżawa targowego i placowego w Gorlicach.

Dnia 25. października: Licytacya realności pod nr. 95. m. we Lwowie. — Licytacya na dostawę odzieży dla służb namiestnictwa we Lwowie. — Dzierżawa miejskiej propinacyi piwa w Gródku.

Dnia 26. października: Licytacya dóbr Sierakowce i Iwaszkowce we Lwowie. — Licytacya prawa do znajdujących się w Lesnicach gruntów pod nr. 98 we Lwowie. — Licytacya leżącej w dobrach Biała i na przedmieściu Czortkowskim części dóbr Wygnanka — w Stanisławowie. — Licytacya intabulowanej na dobrach Krechowice sumy 6700 zlr. we Lwowie. — Licytacya realności pod nr. 205 w Żółkwi.

Dnia 30. października: Licytacya realności pod nr. 25. w Bestwinie. — Licytacya transportu tytoniu i tabaki na r. 1855 we Lwowie.

Dnia 31. października: Licytacya realności pod nr. 46 w Stanisławowie.

Dnia 3. listopada: Licytacya dóbr Jasionów w Tarnowie.

bernatora wojskowego w taki sposób, że nie waga chleba do stałej ceny, lecz cena do stałej wagi ma się stosować. Od 1go więc b. m. poustawiano u wszystkich piekarzy i po sklepach chlebowych za staraniem policyi potrzebne szalki i wagi, ażeby kupujący mógł sam zważyć chleb albo bułkę i zapłacić potem za nie przepisana takse. Jeżeli towar niema takiej wagi, jaką mieć powinien podług żądanej ceny, jest sprzedający obowiązany dodać kawałek jaki niedostaje do wagi, w przeciwnym razie może kupujący uskarżać się u najbliższej władzy policyijnej lub wprost u centralnej administracyi policyijnej, która natychmiast uczyni zadość jego żądaniu i ukarze surowo przestępcę.

Podług wydanego na dniu 26. sierpnia rozporządzenia Cesarza rosyjskiego mają urzęda celne wydać publicznym bibliotekom cesarskim do dyspozycyi wszystkie zakazane książki zagraniczne, które z jakiego-bądź powodu w ciągu oznaczonego terminu z Rosyi i Królestwa Polskiego wywiezione lub napowróć za granicę odesłane niezostaną. Również wszelkie inne tajemnicie wprowadzone i konfiskacyi podlegające dzieła przechodzą do bibliotek.

Jedną z najstarszych świątyń Królestwa Polskiego, kościół dominikański w Lublinie, zbudowany w roku 1342 kosztem Kazimierza Wielkiego, otworzono i poświęcono nanowo temi dniami po ukończeniu trwającej przez dwa lata restauracyi. Klasztor OO. Dominikanów otrzymał na tę reparacyę tego kościoła, jak donoszą z Warszawy od rządu rosyjskiego zapomogę w kwocie 9921 rubli srebrnych, a z łobrowolnych ofiar uzbierano 2000 rubli śr.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 42. Dodatku tygodniowego.